

UN SUPLIMENT DE ANCHETĂ

Să fi fost trecut poate de ora șase seara când, brusc, se aud cheile gardianului și ușa celulei noastre se deschide larg. Nepregătiți, zvâcnim amândoi ca la comandă în poziția de drepti, cu ochii “lipiți la podea”:

-“Să trăiți!”, începem ca într’un glas, “suntem”...

Gardianul pășește înăuntru și cu un semn scurt din mână ne întrerupe:

-Fața la perete mă, că nu sunteți la program! Tu, ăsta nou, se adresează gardianul lui Valeriu, ieși pentru schimbare... I-ați boarfele...

-Păi, n’am...

-Guraaa!... Fața la perete!

Pe hol, încă un gardian, cu bastonul de cauciuc scos din toc:

-Mișcă-te mă, ești surd?

Privesc la iuțeală, pe sub sprâncene, către ușe: cu mâinile așezate la spate, cătușele sunt puse și strânse în grabă. Prins de cot, îl împinge:

- Ieși...! Haide...

Câțiva pași șovăielnici și cel de pe hol ține să-l apostrofeze:

-Mai repede mă, n’auzi?!... Mai repede!...

Câteva secunde și ușa se închide, iar zgomotul de chei se pierde sec în liniștea care pune stăpânire pe celulă.

Pe Tudor Valeriu nu l-am mai revăzut niciodată, deși am trăit cu speranța că ne vom intersecta cumva, cândva, în drum spre birourile de anchetă, fapt ce, sporadic, se mai întâmpla, chiar dacă se evita pe cât posibil acest lucru.

În dimineața zilei următoare, cam pe la nouă dimineața, sunt scos la un “supliment” de anchetă, într’un birou dela etajul doi cu vedere spre Calea Rahovei. Ajunși în fața ușii, însoțitorul apasă pe clanță și mă împinge încet înăuntru:

-Să trăiți to’ar’șu colonel! Rămâne?

-Da, da! Rămâne...

Sunt tras “la dreapta” în poziție de repaos, și în câteva clipe îmi sunt luați ochelarii negri de la ochi:

-Stai aici! –îmi spune cu voce joasă. Să nu te miști!

Stau... Încerc să-mi revin cu lumina ochilor, izbit dintr’o dată de luciul încăperii, și aștept să fiu chemat de unul dintre indivizii așezați în spatele celor trei birouri de culoare neagră, protejate cu geam gros pe deasupra. Unul dintre ei vorbește la telefon cu un “tovarăș subaltern” – după felul în care i se adresează, - altul, concentrat, răsfoiește filele unui dosar. Ar putea fi chiar al meu... Parcă și seamănă!

Cel de-al treilea personaj, *colonelul*, puțin mai în vârstă, așezat lângă fereastra întredeschisă, fumează și citește preocupat un ziar.

Sus, în partea stângă, agățate pe perete, portretele retușate ale *iubiților* Ceaușescu - adică Nicu și Leana -, garnisite cu un drapel roșu ce se revarsă în ambele părți, iar deasupra, la mijloc, stă înălțată stema *republicii socialiste*, în culori.

Mai lung și mai larg decât cele prin care fusesem purtat până atunci, “oficiul” se afla așezat – cum am spus - cam pe la mijlocul holului dela etajul doi: chiar în partea dreaptă unde mă găseam acum în *repaos*, câteva corpuri de bibliotecă pline cu tot felul de dosare umpleau restul “mobilierului”; deasupra acestora, așezate pe verticală, alte 12-14 dosare voluminoase cu coperti groase albăstrui (am aflat, tot dela ei, că erau dosarele de urmărire și anchetă ale “*nebului de Goma*”), și tot pe această latură, două seifuri înalte cu uși duble și sigilii.

Este biroul pe care-l conduce Col. Toader Dumitru. Câteva minute și îl văd că pune ziarul de-o parte, stinge chiștocul rămas dela țigare în scrumieră, și îmi face semn cu mâna să mă apropii:

-Stai jos! Aici! –îmi arată el cu degetul către scaunul din dreapta biroului.

Mă așez pe scaun, încercând să ghicesc tâlcul anchetei.

Se apleacă un pic, trage sertarul din stânga și scoate mai multe foi prinse într’o capsă. Se uită puțin peste ele, apoi le întoarce pe dos și le pune alături, pe birou, deasupra ziarelor:

-Ai trimis scrisori la “Europa Liberă”?

-Nu! N’am trimis...

-Cum? N’ai trimis pentru cântece? N’ai trimis o listă?

-Eu? N’am trimis niciodată...

-Mai băiatule, noi știm c’ai trimis!

-De la cine, că eu n’am trimis nimic?!...

-Hai, lasă prostiile... Dar ce listă ai trimis? Te-ai alăturat cu “nebunu’ ăla de Goma”? Ai auzit de el, nu? Că scrântiții ăia, la postu’ ăla de radio, numai prostii vorbesc de țara

noastră scoase de Goma ăsta cu lista lui... Uite, le vezi? – și îmi indică cele 12-14 dosare de deasupra descrise anterior.

-Da, le văd...

-Numai minciuni despre statul nostru! Noi avem cunoștință de multe lucruri. Răspunde: ai trimis?

Neg cu hotărâre și încerc să respir, cuprins parcă subit de o inexplicabilă năbușeală. Surâde onctuos:

-Uite, ca să vezi cum stă problema: noi am găsit la tine în cameră lista. E într'un caiet, din alea care le-am ridicat. N'are rost să mai spui că nu știi, că e scrisu' tău!...

Respir ușurat, înțelegând pe dată că nu e vorba de vreo listă *contrafăcută* de aderare la "Mișcarea Goma", mișcare de care aveam cunoștință tot din emisiunile Europei Libere.

Mi-am adus aminte, desigur: o listă neterminată de șapte sau opt melodii. Nu apucasem s'o trimit, nici să adaug cui erau acestea adresate, așa cum procedam de obicei. Trimisesem până acum mai multe scrisori "Europei Libere", semnate cu diverse pseudonime ("Maltro Extremistul", "Nazareth", "M.K.G.D.L.", (aka Marele Klan al Grupărilor Divizate Legionare), "Extremistul Verde", "Legionarul din Codrul Vlasiei", evitând, cum e de înțeles, folosirea numelui propriu pentru a nu fi depistat. Dintre toate, "Nazareth" era și nickname-ul, sau apelativul cel mai folosit cu care toți prietenii mi se adresau pe atunci. Liste cu dedicații de melodii rock, la modă în "undergroundul" generației mele, avidă după "turbulenta decadență occidentală", generație care încerca să "respire" din aerul libertății de peste hotare; o generație crescută sub semnul secerei și ciocanului, care își căuta identitatea și, în același timp, mai presus de toate, libertatea de care avea nevoie în vremurile tulburi și pline de îngrădiri. Câteva din liste, le-am trimis lui Cornel Chiriac pentru emisiunea "Metronom" pe care o ascultam cu mare pasiune și fascinație încă din 1970, cam de pe la 13-14 ani. Prima, am semnat-o "Black Sabbath", în 1973, cuprinzând "Child in time" (versiunea live a concertului din Japonia în 1972 cu Deep Purple), "Lady in black" de Uriah Heep, "Iron Man" cu Black Sabbath", ș.a.m.d. A doua, cam după apariția LP-ului "Burn", Deep Purple, 1974, însoțită și de o scrisoare în care descriam condiția tineretului din acel timp. Desigur, un delict grav, dar căruia nu-i dădeam pe atunci nici un fel de atenție! Celelalte, mai apoi, lui Radu Teodor care preluase emisiunea după dispariția tragică a lui Cornel Chiriac în 1975, ultima listă fiind trimisă chiar din Austria în toamna anului 1980, la câteva luni după trecerea clandestină a graniței, ajutat de providență și de norocul sorții.

-O declarație! Ia și scrie...

Îmi dă un creion dintr'un pahar alăturat și câteva coli de hârtie:

-Ancheta va stabili, să știi! Avem dovezi...

Încep să scriu... Am terminat *declarația!* I-o înmân, o citește și pare mulțumit. Dintre toate, a fost cel mai scurt interogatoriu de care am avut parte.

Apasă pe sonerie și, după scurt timp, apare în tocul ușii gardianul care mă adusese. Traversează oficiul și se apropie:

-Să trăiți to'ar'șu colonel!

-Am terminat! Du-l în celulă...

Aștept să-mi pună ochelarii negri la ochi și părăsim încăperea. Ajunși în fața celei, deschide ușa și mă împinge înăuntru, ordonându-mi să mă așez cu fața la perete: îmi scoate ochelarii și desface cătușele:

-Să n'aud o vorbă!

Ușa se închide...

CORNEL CHIRIAC:

“METRONOM DUMINICAL”

Am aflat despre Cornel Chiriac și emisiunea “Metronom” dela radio Europa Liberă pe la începutul anului 1970, dintr’o pură întâmplare. Eram elev, prin clasa a șasea la Șc. Gen. nr. 62 din București, ajuns aici grație recomandărilor făcute familiei de învățătorul nostru din sat, Radu Theodoru, conform cărora trebuia să... nu-mi pierd *inteligenta sclipitoare* de care dam dovadă *prin noroaiile drumurilor*, și să fiu ajutat să studiez în Capitală, la oraș. Cam pe la 10 ani, în luna Septembrie 1968, luam drumul orașului București, - sub oblăduirea unchiului meu proaspăt căsătorit, de-abia mutat în marea metropolă, *angajat* de-acum să îndeplinească spusele pline de speranță ale învățătorului nostru. Unchiul, el însuși învățător detașat mai mulți ani să predea copiilor la zeci de kilometri de casă, prin coclaurile dela Axintele și Frumușica din raza Lehliu, în câmpia Bărăganului, grație *calității* lui ca *fiu de chiabur și reacționar*, acum, după ani de navete și greutate, își căuta liniștea ca simplu angajat la uzinele “23 August”, fosta Malaxă...

Unchiul obișnuia să asculte radio “Vocea Americii” dela ora șapte seara, care emitea pe unde medii, singurul post de radio capitalist în limba română pe care putea să-l prindă la masivul aparat de radio “Orfeu”. Desigur, nu avea unde scurte! Era și el, ca atâția alții, interesat de știrile cu privire la România și cele legate de lagărul comunist care, sigur, va fi sfârșit în curând, iar țările aflate sub ocupația politică sovietică vor redeveni libere. Desigur, nu era singurul cu astfel de gânduri pline de optimism, speranța aceasta se întâlnea repercutată în sufletul a milioane de români, încrezători în dreptatea eliberării care se încăpățâna totuși să se amâne, dela un an la altul.

-Dacă n’ar fi rușii!... - mai zicea ca pentru sine, când și când, după care urma o înjurătură clasică la adresa lor. -“Tu-le muma’n c...”

Ora șapte seara coincidea pe atunci cu difuzarea ziarului “Informația Bucureștiului”, iar eu, *sortitul*, desemnat să mă ocup de procurarea lui. Se întâmpla ca uneori livrarea să întârzie chiar până aproape de ora opt, coada formată ajungând de-acum la câteva zeci de

oameni, totuși, nimeni nu dispera, așteptând. O rubrică magnetică din ziar, “Aflăm de la Inspectoratul General al Miliției Capitalei”, se bucura de cele mai înalte aprecieri, de multe ori știrile prezentate cu o zi înainte fiind dezbătute pe larg de oamenii aflați la coadă, în răgazul primirii celor de ultimă oră: Icsulescu înșelase buna credință a câtorva oameni, ygrulescu încercase în tramvai să fure portofelul unui om al muncii însă, datorită vigilenței cetățenești și oamenilor de ordine a fost prins în flagrant delict și arestat, Gică zis Tămâie care a sustras din fabrică două cabluri de cupru și a fost surprins de oamenii legii care l-au deferit instanței judecătorești pentru “furt din avutul obștesc”, ori Mitică Albatros care a spart geamul unei bucătării și a *subtilizat* o butelie de aragaz pe care a valorificat-o, cam acestea erau știrile de senzație pe atunci așteptate cu atâta ardoare de oameni.

Pe vremea aceea, șoseaua Pantelimon doar ce începuse să-și schimbe aspectul cu noile blocuri în construcție, totuși, în cea mai mare parte încă își mai păstra aspectul inițial dela finele războiului, iar fostele magazine particulare ce-i făcuseră faimă cartierului mai puteau fi observate, ca niște relicve, de-acum cu alte întrebuițări, dar rămase peste ani în mintea oamenilor cu numele purtate anterior. Străzile din jur unde locuiam, rebotezate și ele de regim (Delfinului, Potârnicului, Cocostârcului, etc.), oamenii le indicau totuși cu încăpățănare după vechile denumiri, “Petrescu 1”, “Petrescu 12”, ș.a.m.d. (erau cam 15 sau 16 “Petrești” ce se aliniau până aproape de Piața Pantelimon), iar noi tinerii continuam tradiția indicând tot “Petreștii” celor ce căutau vreo adresă, de unde și confuziile ce se creau pentru neștiutorii zonei care, nedumeriți, fără habar și buimaci, nu știau ce să mai înțeleagă.

În această seară, ziarul a sosit puțin după ora șapte. L-am luat și m’am întors în grabă spre casă. Când am intrat, unchiul se plimba dintr’o cameră în alta, într’un pachet de nervi:

-Nu mai merge radioul!...

Scosese deja capacul, iar acum se învârtea între aparat și camera adiacentă, parcă să aibe cât mai mult spațiu care să-l calmeze din indignarea și mâhnirea ce pusese stăpânire pe el. Așa ceva nu se mai întâmplase niciodată! Știrile de la ora șapte erau așteptate ca un fel de moment apoteotic – o culminanție a zilei; poate și de refulare...

Câțiva pași și se oprește încă odată în fața radioului. Îl pornește și se aude un hârșâit:

-Vezi?! Ce ți-am zis? Nu merge...

Mătușa încearcă să-l calmeze:

-Hai, lasă, că nu murim acuma din asta!

Paie pe foc! Unchiul izbucnește imediat, dezaprobat:

-Ce știi tu? Mâine mă duc și iau altul... Am încheiat! Câți bani avem?

Mătușa e nesigură și eschivează răspunsul:

-Păi am luat *Framu*’ și mai avem...

Unchiul nu mai așteaptă, parcă ghicind după răspunsul evaziv ce se contura:

-Îl luăm în rate! Gata! Mâine mergem și-l cumpărăm!

A doua zi, unchiul Ionel aducea acasă, într’o euforie care i se citea pe față, un aparat de radio marca Gloria:

-Uite – zice el – are și unde scurte!

Câteva săptămâni mai apoi, *“Aici e radio Europa Liberă!”* pune stăpânire și pe casa noastră. Și așa va rămâne în continuare, peste ani! N’a fost mult și am descoperit *“Metronom”*-ul lui Cornel, urmat de *“By Request”* și topurile zilnice de muzică prezentate de Andrei Voiculescu. Și de aici, începe și pentru mine un nou capitol al vieții...

Aproape săptămânal mergeam acasă la părinți, în Vadul Anei, cca. 20 de km de Capitală, un sat încremenit de timp între ape și păduri. Plecam Sâmbăta, târziu, după amiază, iar în seara următoare reveneam la București.

La *“Puțul Înalt”*, sus, pe coasta râului *“Pasărea”* învecinată ogrăzii noastre, cu volumul *“Gloriei”* dat la maximum, în nonșalanță, Duminica după amiază ascultam *“By Request”*. Adevărate momente de beatitudine, când vocea crainicului, pe fondul muzicii de prezentare, făcea deschiderea emisiunii: *“Bună ziua, dragi ascultători, la microfon Radu Teodor. Iată-ne la o nouă ediție a emisiunii “By Request” – răspunsuri la cerere – și vom începe astăzi cu o melodie a grupului Deep Purple, la cererea “Lupului singuratic” din Lugoj (sau Mediaș), pe care o dedică prietenei lui, “Fecioara adormită” din Deva”, ș.a.m.d.*

Cam așa începeau listele de preferințe muzicale pe care tinerii și le dedeau unii altora, transmise pe unde scurte de radio *“Europa Liberă”* (*“Șopârlița”*) între orele 14-18, Duminica. Desigur, știam cu toții mijloacele de undă 16, 19, 21, 29, 31, 41 sau 49 de metri, comunicate din oră în oră când erau programate buletinele de știri. Imediat ce bruiajul făcea inaudibilă emisiunea, ne plimbam exasperați pe celelalte frecvențe de undă, încercând s’o distingem pe cea mai clară, iar acest lucru se repeta de foarte multe ori în timpul audțiiei. Era deranjant, dar nu ne descurajam, și acceptam ca pe ceva natural, doar ascultam un post de radio declarat *“clandestin”*. Un sentiment de solidaritate ne unea pe toți *“revoltații”* ce scriam acolo și-i ascultam emisiunile, făcându-i ecou cu nesaț...

O ACOLADĂ:

LA REÎNHUMAREA LUI CORNEL CHIRIAC

Până la trecerea ilegală a frontierei, într’o noapte de August a anului 1980, am mers de circa 20-25 ori la mormântul lui Cornel Chiriac din cimitirul *“Reînvierea”*, cuprins între cartierele Lacul Tei și Colentina din București. Fie singur, fie în compania prietenilor: Bustea Stelian (unul dintre cei mai populari chitariști ai anilor ’80), Nelu Grigoriu (*“Fratele Artenie”*), Nicu Dimcea, *“Brett”*, *“Neamțu”*, *“Regalista”*, *“Picasso”* din Balta Albă, și alții din grupul nostru. Acolo am întâlnit tineri, simpli necunoscuți, circumspecți și ei ca și noi, veniți cu o floare sau lumânare de veghe să se închine la mormântul lui Cornel. Alții,

sosind și văzându-ne, suspicioși, din motive naturale de prudență, treceau mai departe pe aleia străjuită de teii înalți, depărtându-se, fără a reveni.

În 1975, cam după șase luni dela tragica dispariție a lui Cornel, am aflat că urna cu cenușa acestuia urmează a fi adusă în țară din Germania și că va avea loc reînhumarea. Dacă nu mă înșel, aflasem știrea în cadrul "By Request"-ului, fiind difuzată de Radu Teodor sub genericul "*Pentru prietenii lui Cornel*". În săptămâna care a urmat, a doua, ori chiar a treia zi dacă îmi aduc bine aminte, însoțit de Stelică (Bustea Stelian), am trecut din nou pe *la Cornel*. Doar ce-am aprins lumânările și din aleia adiacentă se desprind două femei ceva mai în vârstă, care înaintează spre locul în care ne aflăm:

-Bună ziua!

Răspundem și noi:

-Bună ziua!

Sunt aprinse câteva lumânări:

-Dumnezeu să-l ierte!

-Dumnezeu să-l ierte!

Nu știm cu cine avem de-a face, dar bănuim, parcă într'o clipită, cine este femeia îndoliată care se închină în fața crucii:

-Doamna Chiriac?

-Da!

Deși într'un cadru atât de bizar și trist, acest moment a rămas pentru mine de neuitat! Câteva minute sobre în compania celor două femei, și hotărîm, din respect și emoție firească, să ne despărțim. Doamna Chiriac îmi transmite un bilet cu adresa dumneaiei și numărul de telefon:

-A venit și Linda! - ține ea să adauge.

Ne închinăm și plecăm...

Suntem în ziua reînhumării. Stabilisem să trecem mai întâi pe la d-na Chiriac în jur de 9:30 – 10:00 dimineața. Împreună cu Stelică, conform aranjamentelor, folosim tramvaiul 14 până la Foișorul de Foc, apoi ne dăm jos și parcurgem strada Popa Petre. În continuare, intrăm pe Maria Rosetti, în direcția B-dului N. Bălcescu, către hotelul "Intercontinental". Când și când, întoarcem capul să ne convingem că nimeni nu e pe urmele noastre. La o încrucișare de străzi, o lăptărie. Intrăm și ne așezăm la una din cozi. Lângă casierită, ne întâmpină un afiș de carton scris cu litere de-o șchioapă: "AVEM KEFIR"! Ce noroc! Suntem, totuși, printre ultimii care apucăm norocul de coadă. Luăm și un baton de pâine, că nu se știe când mai găsim! Înfulcăm și ieșim. Suntem ceva mai reconfortați acum. Ne continuăm drumul și iată-ne aproape de B-dul Bălcescu. Ne hotărîm să o luăm pe o stradă

adiacentă, paralelă cu marea arteră. Printr'un gang, la câteva sute de metri, facem stânga și ieșim în bulevard. Puțin mai sus, intrândul la blocul din dreapta *Bisericii Italiene*. Pătrundem în hol și ne intersectăm cu un domn în vârstă care ne salută politicos:

-Bună dimineața!

Răspundem în același mod și intrăm în lift. Apăsăm butonul dela ultimul etaj - cred că era 6 sau 7, nu-mi pot aminti cu precizie -, oricum într'un hol cu plafonul mai scăzut. "*La dreapta, ultimul studio în stânga*" scria pe bilet. Aici a locuit în vremea studenției, și până la plecare, Cornel Chiriac.

Etajul mansardelor...

Batem încet la ușe și ne deschide d-na Chiriac, puțin îngrijorată:

-Chiar mă gândeam dacă mai veniți!...

Pășim în micul studio. În stânga, o măsuță joasă, rotundă, cu două ceșcuțe de cafea aburinde:

-Haideți, intrați... Asta e camera lui Cornel... Eu n'am schimbat nimic! Așa a rămas de când a plecat...

În față, către *Biserica Italiană*, un mic geam dreptunghiular. Se poate vedea clar, foarte aproape, etajul superior al turnului lateral din căramidă. Iată și un afiș cu *Beatles* pe un perete dinspre bulevard; tot aici, în culori, un anunț despre un festival de jazz. Lipită, o mică dormeză. Un magnetofon și un casetofon Grundig întregesc aspectul (am aflat de la mama lui Cornel că le adusese din Germania), iar în partea dreaptă, un rack pe două rafturi plin cam pe jumătate cu discuri în vinil: blues, rock, jazz și tot așa, o adevărată comoară... Cu degetul la buze, d-na Chiriac ne spune cu îngrijorare:

-S'au mai luat, dar nu vreau să mai spun...

Înțelegem din priviri ce vrea să ne comunice, și devenim circumspecți:

-Haideți, luați din cafea...

Sorbim... Iată și două colive frumoase, așezate separat în coșulețe de rafie. Alăturat, o mică sticlucă de ulei. Le acoperă cu ștergare. Aproape că îi mijesc lacrimile:

-Numai să nu se'ntâmples ceva! Dar - continuă ea - să nu vă fie frică!

Un ciocănit abia perceptibil:

-E vecina!

Deschide. În prag, cu un șorț atârnat, o recunoaștem pe însoțitoarea d-nei Chiriac întâlnită la cimitir. Ne dă "bună ziua" și adaugă:

-Vin și eu, dar puțin mai încolo! Mai am un pic de făcut...

Îi întinde o pungă pe jumătate goală și se retrage. Bănuim că a ajutat-o pe d-na Chiriac la fiertul grâului și aranjatul colivelor...

Terminăm ultimii stropi de cafea și ne pregătim:

-Luați voi colivele!

Coborâm din lift; în holul de jos, ne încrucișem, în sens invers, cu bătrânul întâlnit la venire. Ne salută la fel de politicoasă, săltându-și pălăria în fața d-nei Chiriac:

-Bună dimineața!

Îi răspundem în același mod, ne prefacem că aranjăm ștergarele, iar bătrânul încetinește și el, în fața liftului. Doamna ne face atenți:

-Nu stă aici!

Scapă două lumânări. Se apleacă să le ridice, iată că în sfârșit se închid și ușile liftului:

-Ei, acum haideți!

Am urcat în sus, spre Piața Romană, unde ne aștepta Linda, logodnica lui Cornel. Când am ajuns, cred că se făcuse aproape de 10:30.

Un *Mercedes* roșu, cu ușile deschise, și ne oprim. La volan, un bărbat necunoscut (fratele lui Cornel). În dreapta, Linda... Iese și ne spune "Bună ziua!". Facem cunoștință, ne strângem mâinile, apoi se îmbrățișează cu mama lui Cornel.

Linda era o femeie deosebit de atrăgătoare. Deschide ușa din spate și plasează colivele pe banchetă, iar d-na Chiriac își face și ea loc, în partea dreaptă. Închidem ușa... Mașina pleacă...

Stabilisem pe drum că noi vom sosi în scurt timp cu un mijloc de transport în comun. Ne-am îndreptat spre strada Polonă, către Dorobanți. Distanța nu e prea lungă. O parcurgem mai mult în fugă și ajungem la Șos. Ștefan cel Mare. Avem un mare noroc: autobuzul 119 doar ce ajunge în stația din colț și reușim să ne urcăm la timp. Patru sau cinci opriri și autobuzul ne lasă vis-à-vis de cinematograful "Melodia", în stația Lizeanu. Traversăm, descindem pe strada cu același nume, apoi facem la dreapta și intrăm pe străduța cimitirului. Sunt 4 sau 5 mașini în grup compact, în fața intrării; altele, ici și colo, stau risipite în stradă, de-o parte și de alta.

Ajungem la timp. Grupul mic de persoane se îmbrățișează cu compasiune, se transmit condoleanțe. Un domn scoate două coroane de flori și le așează de peretele alăturat: "*Memoriei veșnice...*"

Mai zăbovim câteva minute, pătrundem și d-na Chiriac se oprește la ghișeul portarului, în stânga. Ne face semn să mergem înainte. Pornim spre dreapta, apoi în sus, pe aleie. Coroanele și colivele, fratele lui Cornel, nepotul, câteva rude apropiate... Încetinim și așteptăm. Ni se alătură și d-na Chiriac. Privim cu suspiciune, în dreapta și în stânga aliniamentelor. Parcă ne ghicește gândurile:

-Acolo sunt! - și ne indică blocurile alăturate din Șos. Colentina. De acolo ne fotografiază...

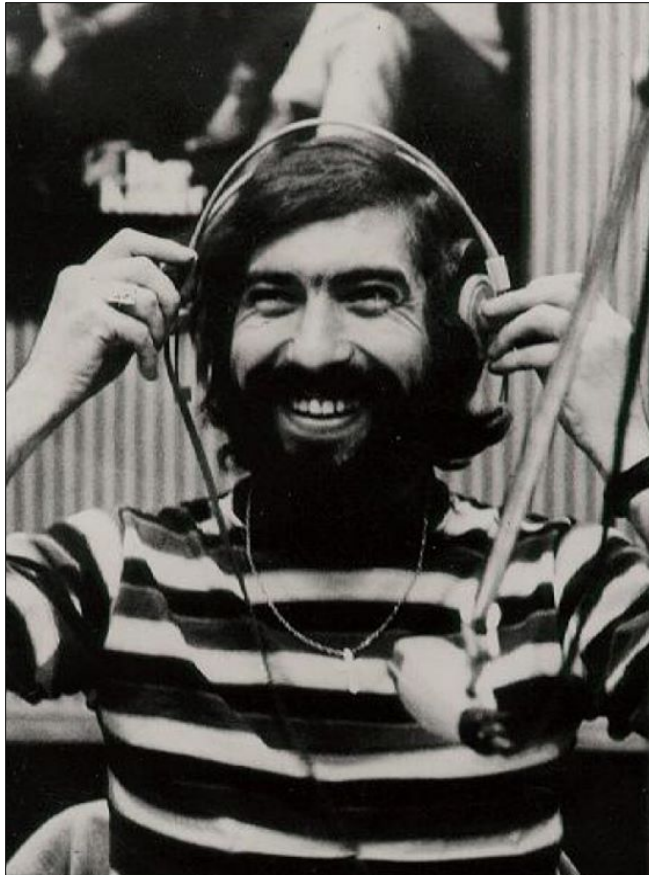
Cumva, Doamna Chiriac știa acest lucru!

Desigur, n'am putut observa nimic atunci... A fost singura dată când am avut un sentiment de teamă! Chiar așteptam, ca din clipă în clipă să se întâmple ceva, dar nu știam ce anume! Poate, chiar să fim ridicați de agenții invizibili ai securității, ascunși pe aproape. Ori, "să ne provoace..." - cum se exprimase dânsa. Erau momente de tensiune, și crâmpărea se putea citi pe fețele tuturor celor prezenți...

Când am ajuns la crucea lui Cornel, în așteptarea noastră se mai aflau, răspândite în apropiere, cam 10-12 persoane: câteva dintre ele, mai tinere... Și preotul...

A fost slujit mormântul, s'a făcut tămâierea, s'au depus coroanele, s'au aprins lumânări și s'a împărțit din coliva adusă. O atmosferă sobră, de pietate... Puțin după aceea, ne-am răspândit...

Nu-mi amintesc dacă cineva din grupul celor prezenți a făcut fotografii la mormântul lui Cornel. Tind să cred, aproape cu certitudine, că nu! Era însăși împrejurarea de asemenea natură. Poate că doar Linda!¹⁾ Sau...

CORNEL CHIRIAC

Dacă, totuși, momentele de atunci au fost immortalizate, cu siguranță că ele pot fi găsite în dosarele lui Cornel Chiriac întocmite de securitatea comunistă ("Colecția Ad-Hoc Cornel Chiriac" de la CNSAS), cum am aflat că se numește dintr'o postare la pagina "Metronom - În amintirea lui Cornel Chiriac". Desigur, mă refer la cele de care ne-a atenționat D-na Chiriac mai sus. Ar fi just, din toate punctele de vedere, ca ele să fie publice...

◆

Îmi aduc aminte că, după aceea, în două rânduri, mormântul a fost vandalizat (sau poate

---

¹⁾ - Aflu, în ultimă instanță - prin intermediul lui *Carpați fără filtru din Timișoara* - că există o singură fotografie "oficială" de la evenimentul descris mai sus (fotografie primită de la Linda), și pe care acesta a avut amabilitatea să o împărtășească și publicului interesat. Fac și eu același lucru în acest spațiu, desigur extaziat de surpriza neașteptată să mă revăd după atâția ani...

greșesc, numai o singură dată), cealaltă instanță fiind suspect atribuită focului izbucnit dela numărul mare de lumânări aprinse în micul sfeșnic din fața crucii. Când am revenit de la această întâmplare, la câteva săptămâni, sfeșnicul mare a fost revopsit în bronz de aluminiu; după aceea, a venit și epitaful scris la vedere cu tuș negru, care s'a păstrat peste ani:

*“Dar când patru generații, peste moartea ta vor trece,
Când vei fi de-un veac aproape, oase și cenușă rece,
Va suna și pentru tine al dreptății ceas deplin,
Și-al tău nume printre veacuri, înălțându-se senin,
Va ‘nfiera ca o stigmată, dușmănia omenească,
Cât vor fi în lume inimi și o limbă românească!”*

Și un mic adaos de final: când Col. de Securitate Toader Dumitru m'a amenințat în timpul interogatoriului că *“are dovezi”* și că *“ancheta va stabili”*, m'am așteptat zilnic să scoată din dosarul de urmărire și fotografiile înregistrate care mă inculpau *în grup*, la reînhumarea lui Cornel. Și nu doar acestea, ci și altele în compania D-nei Chiriac, pe care am vizitat-o în multe rânduri după aceea împreună cu Bustea Stelian, și care la rândul ei se găsea cu siguranță sub supravegherea omniprezentei Securității. Desigur, în circumstanțele de atunci, culpa mea putea căpăta contururi deosebit de grave, dar ar fi inutil să le enumăr aici...²⁾

Încă nu am avut șansa să-mi consult dosarul de la C.N.S.A.S.! Scurtele vizite în țară, au avut alte priorități. Multe enigme vor putea fi deslușite doar atunci când acest dosar va fi și el scos la iveală. Pot fi chiar mai multe, după cum sunt înștiințat! Sârgul agenților din acea vreme e binecunoscut! Comunicarea provine de la un cercetător acreditat și onest, iar în curând sper ca să le pot face publice...

Nicolae Niță

---

²⁾ - Vezi: „Nicolae Niță – În pădurea cu fiare sălbatică”, Vol. I. Editura „Libertatea”, 1995, Jacksonville, Florida.

București, 11 Septembrie 1975, cimitirul Reînvierea: aspect inedit de la reînhumarea lui Cornel Chiriac. În partea stângă, Linda și autorul rândurilor de față; în dreapta, mama lui Cornel, nepotul, mai sus de preot Stelică (Bustea Stelian), fratele lui Cornel Chiriac, Dorel...